

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	Денна, заочна	Навчальний рік/семестр	2023-2024 н.р. семестр IV/7.
-----------------------------	-----------------	-----------------------	----------------------	-------------------------------	---

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Корекційна педагогіка
Кафедра	Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 012 Дошкільна освіта, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 5 Лекції: 36 Семінарські/практичні заняття: 14 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 100 Вид контролю: екзамен
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Чичук Антоніна Петрівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології csicsuk.antonina@kmf.org.ua Греба Ілдіко Золтанівна ст. викладач кафедри педагогіки та психології greba.ildiko@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Педагогіка Психологія
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<i>Мета</i> – розглянути історичний аспект розвитку теорії та практики спеціальної освіти, сучасні тенденції і проблеми організації педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, розкрити особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями психофізичного розвитку, науково-теоретичні засади корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з особливими освітніми потребами. <i>Основні завдання</i> вивчення дисципліни. Аналіз методологічних і теоретичних основ роботи з дітьми з особливими потребами; ознайомлення майбутніх педагогів масової системи освіти з підходами держави і суспільства до організації освіти дітей з особливими освітніми потребами, особливостями і закономірностями розвитку різних категорій дітей з психофізичними вадами (порушенням слуху, зору, інтелектуального розвитку, мовлення, емоційно-вольової сфери, соціальної поведінки, опорно-рухового

апарату); інформування майбутніх педагогів про стан допомоги дітям з особливими освітніми потребами на сучасному етапі розвитку держави. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- теоретичні основи корекційної педагогіки;
- основні види порушень;
- особливості навчання, виховання і розвитку дітей з різними видами порушень;
- індивідуалізацію розвитку, навчання і виховання дітей з особливостями психофізичного розвитку;
- систему корекційної роботи з дітьми в умовах інклюзивного навчання;
- теоретико-методологічні та нормативно-правові засади впровадження інклюзивної освіти в Україні;
- технології налагодження педагогічної співпраці з батьками дітей із особливими освітніми потребами, психологом, соціальним педагогом, медичним працівником та іншими;
- типові проблеми й труднощі, що виникають в процесі впровадження інклюзивної освіти в Україні.

вміти:

- аналізувати особливості розвитку спеціальної освіти в Україні;
- використовувати знання в виховно-освітній роботі з дітьми з ООП;
- реалізовувати підходи диференційованого навчання;
- володіти навичками створення сприятливих умов для взаємодії дітей з особливими потребами з усіма учасниками освітнього процесу;
- налагоджувати педагогічне співробітництво з батьками дітей, котрі потребують інклюзивного навчання;
- здійснювати необхідні адаптації, модифікації;
- використовувати набуті знання в повсякденній роботі з дітьми.

У результаті опанування матеріалом дисципліни мають бути сформовані *загальні компетентності 2, 6, 9:*

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність до міжособистісної взаємодії.
Здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні компетентності 1, 2, 6, 15, 16:

Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

	<p>Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.</p> <p><i>Програмні результати навчання 2, 3, 7, 10, 20:</i></p> <p>Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.</p> <p>Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.</p> <p>Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p> <p>Змістові модулі дисципліни:</p> <p>ЗМ1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ.</p> <p>Тема 1.1 Корекційна педагогіка в системі наукових знань. предмет і завдання курсу: «Корекційна педагогіка»</p> <p>Тема 1.2. Організація і структура спеціальної освіти в Україні</p> <p>Тема 1.3. Історичний шлях розвитку організаційних форм інклюзивної освіти.</p> <p>Тема 1.4. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти</p> <p>ЗМ2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.</p> <p>Тема 2.1. Особливості дітей із сенсорними порушеннями</p> <p>Тема 2.2. Педагогічна допомога дітям із порушеннями мовлення</p> <p>Тема 2.3. Особливості дітей із порушеннями опорно-рухового апарату</p> <p>Тема 2.4. Особливості осіб із порушеннями розумового розвитку</p> <p>Тема 2.5. Особливості розвитку при ранньому дитячому аутизмі</p> <p>ЗМ3. КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНА РОБОТА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.</p> <p>Тема 3.1. Комплексний підхід до корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку</p> <p>Тема 3.2. Створення дидактичного матеріалу</p> <p>Тема 3.3. Ознайомлення з дидактичними іграми і застосування їх при різних нозологіях</p>
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <p>Підсумком вивчення навчальної дисципліни є іспит.</p> <p>Робота на лекційних заняттях –0-5 балів.</p> <p>Робота на практичних заняттях – 0-30 балів.</p> <p>Самостійна робота – 0-25 балів.</p> <p>Екзамен – 0-40 балів.</p> <p>Шкала оцінювання: національна та ECTS</p>

	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	82-89	B	добре	
	75-81	C		
	64-74	D	задовільно	
	60-63	E		
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p>Методичне забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опорні конспекти лекцій; • навчальні посібники; • робоча навчальна програма; • збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів; • навчальні відеофільми. <p><i>Політика щодо академічної доброчесності.</i> Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Додатково з політикою курсу можна ознайомитися за посиланнями: Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p>			
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	<p>Волошина О.В. Основи корекційної педагогіки. – Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2012.– 168 с.</p> <p>Колупаєва А.А., Савчук Л.О. (2011): <i>Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання</i>. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ».</p> <p>Конопляста С. Ю. Логопсихологія: навч. посіб. / С. Ю. Конопляста, Т. В. Сак; за ред. М.К. Шеремет. - К.: Знання, 2010. - Книга. - 293 с. Л.Гупало, Р.Юськевич, Н. Клочко Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу для дітей з особливими потребами (вступ в інклюзію) - Львів – 2013р.</p> <p>Логопедія: підручник / за редакцією М.К. Шеремет. – Вид. 3-тє, перер. та доповн. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 776 с.</p> <p>Марченко І.С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників): Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Спеціальність: Корекційна освіта (логопедія). / І.С.Марченко – Вид. 3-є, перер. та доп. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 312 с</p> <p>Соботович Є.Ф. Вибрані праці з логопедії. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 308с.</p>			

Саламанская декларация. Рамки действий по образованию лиц с особыми потребностями, принятые Всемирной конференцией по образованию лиц с особыми потребностями: доступ и качество. Саламанка. Испания, 7-10 июня 1994г. – К., 2000.

Порошенко М. А. (2019): *Інклюзивна освіта: навчальний посібник*. ТОВ «Агентство «Україна». Київ.

Гриневиц Л. (2019): *Інклюзія для всіх: освітня політика та практика*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/prezentacii/mon2019-01-25inklyuzivne.pdf>

Наказ Міністерства освіти і науки України № 609 (від 08.06.2018): *Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти*.

Наказ Міністерства освіти і науки України № 912 (від 01.10.2010): *Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання*.

Закон України № 2053-VIII (від 23 травня 2017): *Про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг*.

Dr. Illyés Sándor (2000) *Gyógypedagógiai alapismeretek*. Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar

Kálmán Zsófia - Könczei György (2002) *A Taigetosztól az esélyegyenlőségig*. Osiris kiadó